

Ihmissuhteiden moninaisuus

Ihmissuhteiden kirjo on laaja

- Maailmassa on aina ollut erilaisia ihmissuhdejärjestelyjä ja suhdemalleja.
- Suhteiden muodostumiseen vaikuttavat yksilölliset toiveet ja tarpeet sekä se, millaista suhdetta pidetään yhteiskunnassa sallittuna. Lisäksi oma lähipiiri ja sosiaaliset verkostot muokkaavat sitä, minkälaiseksi läheinen ihmissuhde muodostuu.
- Jokaisella on oikeus päättää siitä, millaisessa ihmissuhteessa tai suhdemuodossa haluaa elää eikä mikään suhdemuoto ole toista parempi. Ketään ei voi velvoittaa sellaiseen suhdemuotoon, joka ei tunnu itselle sopivalta.

Määrittelyn vaikeus

- On olemassa lukuisia eri tapoja olla läheissuhteessa. Monille tavoille on olemassa termi tai määritelmä, jolla kuvataan suhteessa olemista.
- Joskus voi tuntua siltä, että tietty termi ei täysin kuvaa sitä tapaa, jolla on tai haluaisi olla läheissuhteessa. Erilaiset kategorisoivat määritelmät eivät pystykään tavoittamaan niitä lukuisia tapoja, joilla ihmiset solmivat suhteita toinen toisiinsa ja siksi erilaisten määritelmien käyttäminen on joskus keinotekoisista.
- Termit antavat kuitenkin työkaluja sille, miten eri suhteista puhutaan. Erilaisten suhteiden ymmärtäminen helpottuu, kun niitä voidaan määritellä jollain tavalla.

Erilaisia toiveita

- Kaikille läheiset ja intiimit ihmissuhdetoiveet eivät sisällä halua seurustella tai olla parisuhteessa eikä kaikkiin suhteisiin kuulu seksi tai seksuaaliset teot.
- Jotkut ihmiset kokevat vain vähän tai ei lainkaan seksuaalista tai romanttista vetovoimaa muita kohtaan, jolloin puhutaan aseksuaalisuudesta ja aromanttisuudesta.
- Kummassakin tapauksessa on kuitenkin mahdollista kokea emotionaalista tai muuten intiimiä tai merkityksellistä vetovoimaa toiseen ihmiseen, ja läheissuhteet voivat toteutua ystävyysuhteina tai muunlaisina ei-romanttisina tai ei-seksuaalisina suhteina.

Erilaisia ihmissuhdemalleja – Monogamia

- Yhteiskunnassa on pitkään esitetty, että tyypillisin ja toivotuin suhdemuoto on monogamia eli kahden ihmisen välinen, romanttinen ja seksuaalinen parisuhde.
- Melko usein ihmisillä on elämänsä aikana useita suhteita, minkä vuoksi erot ja uusien suhteiden muodostaminen ovat tavallisia asioita. Yleensä ihmisten läheissuhteet toteutuvat sarjamonogamiana eli suljettuina parisuhteina toinen toisensa perään.
- Monogamia voi tuntua monelle hyvältä tavalta olla suhteessa, mutta kaikille se ei sovi. Usein monogamiaa kyseenalaistetaan siksi, että ajatellaan ettei yksi kumppani ei pysty täyttämään ihmisen kaikkia erilaisia tarpeita.

Erilaisia ihmissuhdemalleja – Polyamoria

- Joskus ihmisillä voi olla useita samanaikaisia pitkäkestoisia ja merkityksellisiä läheissuhteita kaikkien osallisten tietoisella hyväksynnällä ja suostumuksella, jolloin kyse voi olla polyamoriasta.
- Polyamoriset suhteet voivat olla hyvin moninaisia ja ihmisten väliset suhdejärjestelyt yksilöllisiä. Polyamorinen henkilö voi seurustella yhden, kahden tai useamman ihmisen kanssa, ja joskus tämän henkilön kumppanit voivat myös seurustella keskenään.

Erilaisia ihmissuhdemalleja – Avoimet suhteet

- Yhtä lailla joskus parisuhteessa olevat ihmiset sopivat, että kumpikin voi tahoillaan harrastaa seksiä tai muodostaa seksisuhteita muiden kanssa.
- Tällaiset suhteet määritellään usein avoimiksi suhteiksi ja niihin saatetaan ryhtyä esimerkiksi siitä syystä, että osapuolet haluavat kokeilla erilaisia asioita eri ihmisten kanssa.
- On myös mahdollista, että on säännöllisesti seksiä jonkun ihmisen tai ihmisten kanssa ilman seurustelua tai muunlaisia sitoumuksia, ja se on yhtä lailla sallittua.

Erilaisia ihmissuhdemalleja - Ihmissuhdeanarkismi

- Joidenkin ihmisten suhtautuminen ihmissuhteisiin on hierarkioita ja rakenteita kyseenalaistavaa, jolloin puhutaan ihmissuhdeanarkismista. Ihmissuhdeanarkismissa ihmissuhteiden annetaan kasvaa sellaiseksi, kun ne ovat kasvaakseen ilman, että niitä yritetään sovittaa ennalta määriteltyihin lokeroihin.
- Seurustelusuhhteita tai avioliittoa ei nähdä esimerkiksi kaverisuhteita tai muita läheisiä ihmissuhteita merkityksellisempinä.
- Biologista perhettä tärkeämmäksi muodostuu itse valittu perhe, johon voi kuulua suuri tai pieni joukko tärkeitä ihmisiä.

Hyvän ihmissuhteen merkit

- Suhteita ja suhdetoiveita on monenlaisia. Omista ja suhteen rajoista on tärkeää jutella avoimesti ja sopia yhdessä kumppanin tai kumppaneiden kanssa.
- Hyvässä ihmissuhteessa osapuolet voivat kommunikoida omia ajatuksiaan ja tarpeitaan turvallisesti.
- Keskeistä on jokaisen osapuolen suostumus suhteeseen. Hyvä läheissuhde on turvallinen, tasa-arvoinen, kunnioittava, rehellinen ja avoin.

Väestöliitto | 80